

III. Liikennekonttori.

Liikennekamreerin antama kertomus liikennekonttorin toiminnasta vuonna 1915¹⁾ oli seuraavaa sisällystä:

Tulot.

Vuoden varrella kaupungille suoritettaviksi pannut maksumäärät nousivat Smk:aan 691,485: 78, josta määrästä oli:

Tuulaakia	Smk. 263,832: 91
Liikennemaksuja	» 414,222: 28
Makasiininvuokra	» 2,128: 80
Työpalkkoja	» 11,301: 79
<hr/>	
Yhteensä Smk. 691,485: 78	

Mittausmaksua ei vuoden varrella pantu maksettavaksi, koska suolaa ei tuotettu ulkomailta kaupunkiin.

Verrattuna 1914 vuoden veloitukseen osoittaa veloitus vuonna 1915 vähenemistä Smk. 175,823: 02, sen johdosta että kaiken vuotta 1915 vallitsi sotatila, jota vastoin sotaa vuonna 1914 jatkui ainoastaan elo—joulukuulla. Tammi—heinäkuulta oli vähennys Smk. 253,325: 18, mutta elo—joulukuulla oli sitä vastoin huomattavana lisäännystä Smk. 77,502: 16.

Verrattuina 1914 vuoden tulosäännessä laskettuihin määriin osoittivat tulot ylijäämää seuraavat määrät:

Tuulaaki	Smk. 63,832: 91
Liikennemaksut	» 14,222: 28
Makasiininvuokra	» 128: 80
Työpalkat	» 7,301: 79
<hr/>	
Yhteensä ylijäämää Smk. 85,485: 78	

Osalta, vaikka vähäiseltäkin, on koko viennin vapauttaminen liikennemaksuista kaupunginvaltuuston maaliskuun 23 päivänä 1915

¹⁾ Kertomukseen liitetyt taulukotiedot ovat julkaistuina Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1915.

tekemäu päätöksen mukaan vaikuttanut tulojen vähenemiseen edellisen vuoden määrään verraten.

Koko maksettavaksi pannusta määrästä tuli pääkonttorin osalle Smk. 455,064: 57 ja haaraosaston I osalle Smk. 226,421: 21. Haaraosasto II ei ollut vuoden varrella toimessa.

Haaraosastossa I maksettaviksi pantuihin määriin on luettu Smk. 95,297:08 yleisessä varastossa tullatuista tavaroista, Smk. 63,448: 55 erikoisvarastoihin pannuista tahi sieltä otetuista tavaroista sekä Smk. 67,675: 58 postitse saapuneista tavaroista.

Eriokeutetun talvipurjehduskauden aikana myönnetty liikennemaksujen alennus oli Smk. 3,875: 27. Merenkulkua harjoitettiin ainoastaan Helsingin sekä Pietarin ja Räävelin välillä, ja huhtikuun 1 päivästä lähtien lakkasi kaupunginvaltuuston maaliskuun 23 päivänä tekemän päätöksen mukaan liikennemaksujen kannanta kaikista Helsingistä lähetetyistä tavaroista.

Talvipurjehduskauden aikainen liikennemaksujen alennus.

Kaikista vuonna 1915 maksettaviksi pannuista eristä Smk:sta 691,485: 78 on vuoden varrella kertynyt Smk. 681,159: 36 eli 98,5 %.

Kannanta.

Vuosien 1909—14 rästeistä Smk:sta 12,232: 03 on vuonna 1915 kertynyt Smk. 5,838: 73 sekä poistettu tileistä Smk. 2,624: 62. Joulukuun 31 päivänä 1915 oli rästejä vuodelta 1915 Smk. 10,326: 42 sekä edellisiltä vuosilta yhteensä Smk. 3,768: 68.

Vuonna 1915 valvoi konttori saamisia 3 konkurssissa yhteensä Smk. 21: 03.

Kaupunginvaakamestaria, jonka toimenä on pyynnöstä määrätystä, eri taksassa säädetyistä maksusta avustaa yleisöä tavarain punnitsemisessa ja luettelemisessa tullikäsittelystä erillään, on kertomusvuonna käytetty enemmän kuin yhtenäkkään edellisenä vuonna hänen toimintansa alkamisesta lähtien vuonna 1909. Niinpä on hän punninnut 159 isompaa tavaramäärää, sen sijaan että vastaava suurin lukumäärä edellisinä vuosina oli ollut 95, ja punnittujen tavaramääräin paino oli 27,511 tonnia. Tässä työssä toimi 16 apulaista, jotka vaakamestarin itsensä tulee ottaa ja palkata, kaikkiaan 819 työpäivää, joilta maksettiin palkkaa Smk. 7,398: 04. Keskimääräinen päiväpalkka oli siis Smk. 9: 03. Vastaavat suurimmat numeroluvut edellisinä vuosina olivat 17,798 tonnia, 11 apulaista, 279 työpäivää sekä Smk. 3,038: 60 palkkoja, alimpain numerolukujen ollessa 6,824 tonnia, 5 apulaista, 148 työpäivää ja Smk. 1,174: 93. Vaakamestarin nettotulot punnitusmaksuista olivat vuoden varrella Smk. 5,346: 22 edellisten vuosien keskimäärän ollessa Smk. 1,193: 26. Sitä paitsi saa vaakamestari vuokra-rahvoja 700 markkaa vuodessa.

Kaupunginvaakamestarin toiminta.

Työkunta on myöskin vuonna 1915 työskennellyt tappiolla, joka nousi Smk:aan 7,821: 61, ja niin kauan kuin sotaa kestää, ei tässä kohden myöskään ole käännettä parempaan odotettavana, vaikka taksa

Työkuuta.

kaupunginvaltuuston marraskuun 2 päivänä 1915 tekemän päätöksen johdosta on korotettu 75 pennistä 1 markkaan tunnilta. Tullikäsitteilyä jatkuu nimittäin ainoastaan 5 tuntia päivässä, ja työkunnan jäsenten palkka on kunkin 125 markkaa kuukaudessa eli 5 markkaa työpäivältä, lukuun otettuna kalliinajaulisäys, jota on maksettu lokaan 1 päivästä 1915 lähtien. Kohta kun säännölliset olot jälleen ovat palanneet ja tullikäsitteilyä jatkuu pitemmän aikaa päivästä, on parannusta näihin oloihin odotettavana. Paitsi pakkahuoneen ja sen toimistojen puhtaanapitoon on työkunnan miehistöä toukokuun 1 päivästä 1915, jolloin koksien sijasta täytyi ruveta käyttämään halkoja, myös käytetty sahaamaan sitä osaa halkoja, jota ei ole voitu käyttää sahaamattomana.

Menot.

Menoja, jotka konttorin menosäännössä oli laskettu Smk. 113,600, oli todellisuudessa Smk. 94,682:30, joten syntyi säästöä Smk 18,917:70.

Menojen jakautuminen eri määrärahoihin kesken näkyy seuraavasta taulusta:

Määräraha.	Menoja.		Säästö.	Vajaus.
	Tilipäät. muk.	Menosääntön muk.		
Palkkaukset	75 812 96	79 660 —	3,847 04	— —
Mittaripalkkiot	240 —	1 440 —	1,200 —	— —
Polttoaineet	10,074 55	10,000 —	— —	74 55
Valaistus.....	1,870 45	7,500 —	5,629 55	— —
Vedenkulutus	391 78	7 600 —	7,208 22	— —
Kalusto	1,610 98	1,500 —	— —	110 98
Sähköhissien käyttökulut....	102 45	400 —	297 55	— —
Tarverahat.....	4 579 13	5,500 —	920 87	— —
Yhteensä Smk.	94 682 30	113,000 —	19,103 23	185 53
Työkunta	— —	12,000 —	— —	— —
Kaupunginvaltuuston lokak. 19 p:nä 1915 tekemän päätöksen mukaan.....	— —	7,000 —	— —	— —
Kaupunginvaltuuston marrask. 2 p:nä 1915 tekemän päätöksen mukaan	— —	1 050 —	— —	— —
	19,123 40	20 050 —	926 60	— —

Palkkasäästöön sisältyy Smk. 2,100 avustavan vaakamestarin sekä Smk. 587:50 yhden vahtimestarin palkkaa, joiden toimet olivat avoimina, edellinen koko vuoden ja jälkimäinen $3\frac{2}{3}$ kuukautta. Kaksi konttorin palveluksessa olevaa ylimääräistä apulaista on sitä vastoin palvellet verotusvalmistelukunnassa, toinen $8\frac{1}{2}$ ja toinen $5\frac{1}{2}$ kuukautta, jolta ajalta heille on maksettu palkkiota Smk. 1,617:50, joka

rahamäärä siten on käytetty konttorin toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Konttorin käytettäväksi asetetusta 79,660 markan palkkausmäärärahasta on siis konttorin omiin tarpeisiin todellisuudessa käytetty ainoastaan Smk. 74,195:46, joten säästö konttorin osalta oikeastaan on Smk. 5,464:54.

Mittaripalkkioiden määrärahasta on säästynyt Smk. 1,200. syystä ettei semmoisia tavaralajeja, jotka tullikäsittelyssä on kaupungin mittarien mitattava, ole vuoden varrella saapunut ja ainoastaan parmaajain vanhimmalle tuleva 240 markan palkkio on puheena olevasta määrärahasta maksettu.

Se seikka että ainoastaan vähäinen osa valaistusta, vedenkulutusta ja sähkövoimaa varten olevista määrärahoista on käytetty, johtuu valaistukseen nähden siitä, että kaksi pakkahuonetoimistoa makasiineineen sekä kahdeksan kaupungin yhdeksästä tavaravajasta oli kaiken vuotta sotilaspäällystön käytettävänä, minkä ohessa tullikäsittelyä tullihuoneen käyttämissä huoneistoissa on jatkunut ainoastaan 5 tuntia päivässä, sen sijaan että sitä säännöllisten olojen vallitessa jatkui 7:kin tuntia. Vedenkulutukseen nähden on huomattava, että sitä varten olevasta määrärahasta on kustannettu ainoastaan yleinen kulutus ja puhtaanapito, jotka menot oli laskettu 400 markaksi, jota vastoin vettä ei ole käytetty liikevoimana, kun molemmat hydrauliset hissit on vuoden varrella voitu pitää seisauksissa. Sähkövoimaa varten olevassa määrärahassa syntynyt säästö taas on johtunut siitä, että ainoastaan yhtä neljästä sähköhissistä on voitu käyttää, syystä että kolme muuta oli sotilaspäällystön käyttämissä huoneistoissa.

Tarverahain määrärahasta on säästynyt Smk. 240:— haaraosaston II konttorihuoneiston puhtaanapitomäärärahasta, syystä että mainittu huoneisto oli kaiken vuotta suljettuna, Smk. 525:— tullipalvelijastolle maksettavaa korvausta avustuksesta tietojen hankkimisessa makasiinivuokran maksunpanossa, syystä että tuollaista vuokraa on voitu kantaa ainoastaan yhdestä kaupungin yhdeksästä tavaravajasta, ja loput, Smk. 155:87, kansliatarvikkeiden sekä yhden pakkahuoneosaston puhtaanapitotarvikkeiden määrärahasta. Ylitetty on polttoainesten määräraha Smk:lla 74:55 ja kalustomääräraha Smk:lla 110:98. Kumpaisessakaan tapauksessa ei konttorilla ollut tilaisuutta hankkia lisämäärärahaa, syystä että se vasta tammi-kuun 26 ja 28 päivänä 1916 sai viimeiset laskut halkokomitealta ja rakennuskonttorista, edellisen Smk:lle 2,837:95 ja jälkimäisen Smk:lle 260:13.